

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul parohii cl. I 100.000 Lei
pe un an: „ cl. II 80.000 Lei

parohii cl. III 60.000 Lei
particulari . . . 60.000 Lei
în străinătate 150.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Plața Malinovski Nr. 18.

DUMINECA ORTODOXIEI

Mulți se vor întreba cum de a putut Biserica să reziste atacurilor pe care le-a suferit în decursul vremii, fără să fi pierdut ceva din autoritatea pe care o are. Impotriva ei s'au ridicat, într'un timp, parcă toate puterile existente ale lumii, dar cu toată sdruncinarea ce i-a produs, după fiecare furtună se reculegea și-și vedea de drum mai departe. E într'adevăr plină de măreție această supraviețuire, și aceia dintre muritori cari știu să scruteze zarea vremii prin prisma Evangheliei mântuitoare nu-și vor uita de cuvintele pe care Mântuitorul Hristos le-a spus: „In lume năcaz veți avea; ci îndrăzniți, Eu am biruit lumea“ (Ioan 16, 33).

Ceea ce insuflă curaj într'o acțiune oarecare este credința aureolată de nădejde. Convins că ești în slujba adevărului, că muncești și te frământă pentru adevăr și la caz de nevoie te sacrifici pentru adevăr, e ceva care nu poate avea decât șansele biruinței sigure. Cum se înroșește fierul când este introdus în flacăra incandescentă a focului, așa se aprinde o inimă când simțeste pe Dumnezeu și dreptatea lui alături de ea. Mântuitorul Hristos a spus ucenicilor săi: „Să nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n'am venit să aduc pace, ci sabie“ (Mat. 10, 34). Oricât de paradoxale ni s'ar părea aceste cuvinte, când ne gândim la imnul pe care îngerii l-au cântat în noaptea sfântă, vestind tuturor „pacea și bună învoirea dintre oameni“, totuși ele cuprind un adevăr care s'a verificat în timp.

Biserica a avut de luptat cu diferiți dușmani. Unii au ieșit din rândurile ei, alții au ridicat arma dinafară și amândoi, la rândul lor, s'au înfrățit în nizuința de a-i da lovitura de grație. Cei mai periculoși însă au fost și rămân totdeauna aceia care au aparența de prieteni. De dușmanul vădit omul știe să se ferească. Impotriva lui se încinge cu toată armura

de care dispune, pentru că știe că dela un asemenea om nu se poate aștepta niciodată la bine. Și asemenea lupte, de cele mai multe ori, se soldează cu biruințe care consolidează și mai mult poziția celui atacat. În timpul prigoanelor, Biserica n'a cedat nimic din convingerile sale. Au căzut capete de arhiepiscop și de învățați, au murit cu sutele și miiile credincioșii de toate vârstele și pozițiile sociale, dar cu toate acestea s'a mers înainte, în locul celor căzuți ridicându-se alții, încât la 313, când Constantin cel Mare a dat Edictul dela Milan, Biserica creștină număra peste 1500 episcopi, în diferite scaune din toată întinderea Imperiului Roman.

Dușmanii interni însă sunt mai periculoși. Ei de obicei sunt între noi, locuiesc cu noi, și se împărtășesc cu noi de binefaceri la cari n'ar fi îndreptățiți. Și loviturile acestora sunt cu atât mai dureroase și dăunătoare, cu cât vin din partea unor oameni cărora li s'a acordat toată atențiunea și considerațiunea. Pe lângă durerea fizică, acțiunea lor provoacă și o depresiune morală care lasă în suflet rane cu mult mai adânci decât cele mai bine reușite lovituri de cuțit.

Înainte de Dumnezeu însă nu rămâne nimic nedescoperit. Ochiul lui ager pătrunde până în cele mai adânci cute ale sufletului și orice durere suferită fără de vină o va răsplăti la timpul când înțelepciunea Lui preainaltă binevoiește.

Duminea Ortodoxiei este o verificare în concret a celor de mai sus. Cine-și mai amintește de lupta pe care au dus-o cei ce înțelegeau semnificația pe care o au icoanele în viața spirituală a credincioșilor, împotriva hulitorilor și dextractorilor, nu vor pierde niciodată din vedere adevărul, că dreptatea nu poate fi pâră în sfârșit acoperită de minciună. În luptă pentru adevăr poți fi îngenun-

chiat, poți fi chiar ucis, niciodată însă biruit deplin.

Lupta împotriva icoanelor a ținut aproape o sută de ani. Iconoclaștii vremii au început prin a ridica icoanele mai sus în biserici, ca închinătorii să nu ajungă la ele și să-și arate venerațiunea prin aplecare și sărutare. Mai târziu n'au stat în cumpănă să le scoată din biserică, să le calce în picioare, să le trântescă în capul celor ce le venerau, sau să le ardă, ca și când ar arde un lucru fără de nicio valoare.

În lupta contra cultului icoanelor s'au mobilizat toate forțele publice ale vremii. Nu s'a dat la o parte din fața nici unei acțiuni numai ca din biserică și din inimile creștine să dispară orice urmă de respect față de ele. Capetele cădeau cu nemiluita. Înalte fețe bisericesti au trebuit să răspundă cu viața lor, pentru curajul de a mărturisi publice împotriva voințe adverse. Și lupta fiind dusă cu forțe inegale, a creiat atari situații, încât unii credincioși au crezut că toată lupta lor se va termina cu un succes dintre cele mai catastrofale. Adevărul însă nu poate fi biruit. După cum erumpe geraciul ce este ascuns în spuză, așa a erumpt și adevărul creștin când omenirea era destul de pregătită să înțeleagă valoarea trăinicțiilor divine. Anul 843, când prin mijlocirea împără-

tesei Teodora s'a restabilit pentru totdeauna în Biserică cultul icoanelor, este și rămâne pentru deapăruri săpat cu litere de aur în analele Bisericii.

De atunci și până azi și de azi până la sfârșitul tuturor veacurilor, an de an Biserica prăznuiește această biruință în duminea primă din Postul Sfințelor Patimi. În drumul pe care-l începe spre ziua cea mare a învierii Domnului, vrea să înarmeze pe fiecare credincios cu convingerea, că, după cum lumina soarelui nu poate fi umbrită până la sfârșit de întunecul ce-l opune un nor, fie el cât de întunecat de apă, nici adevărurile eterne nu vor putea fi înăbușite de încercările răutăcioase ale unor muritori, chiar dacă s'ar încinge cu toată armura din lume. Dumnezeu e mai puternic decât satana și luminile lui mai strălucitoare decât toate farurile din lume. De aceea praznicul pe care Biserica ni-l îmbeie în această Duminea a Ortodoxiei, răstrânge lumină nu numai asupra acelor secte care nu vreau să recunoască cinstea de care se bucură în Biserică sfințele icoane, ca fiind expresia autentică a chipului celui ce prin cuviosie și virtute s'a ridicat până la asemănare cu Dumnezeu, ci și asupra tuturor acțiunilor drepte pe care Dumnezeu le lucrează prin Biserica Sa.

Pr. AUG. FAUR

POSTUL

Simbol al năzuinței spre înălțimile marilor idealuri spirituale, omul e menit a deveni erou și sfânt. Atingeria acestei supreme ținte e condiționată de nepotolita râvnă pentru desăvârșirea morală, de trăirea pe dimensiunile renunțării. Avântul de depășire, tendința spre culmile spiritualității pure, dovedesc originea divină a omului. Asemenea vulturilor, se avântă tot mai sus, spre a respira boarea munților și a simți fiorul marilor realități metafizice.

Sensul major al vieții e înfrângerea ordinii tehnice și încadrarea în ordinea transcendentală. Ros de râvna desăvârșirii, omul se căznește să rupă legăturile pulberii și să se descătu-

șeze din închisoarea țărâni. Sufletului său i-au crescut aripi pentru cuprinzătoare sboruri. Sfântul apostol Pavel a dramatizat lupta dintre gravitația himei și avânturile nestăvilită ale spiritului. Biruința de sine cere eforturi enorme, se dobândește cu prețul multor jertfe. „Cel ce se luptă dela toate se înfrânează“ (I Cor. 9, 25).

Postul este o formă superioară de eroism. E mai vrednic oare de admirația noastră cazarul, care târăște dușmanul în urma carului triumfal, decât ascetul anonim, cu fața veștejită de înfrânări, ce-a biruit o lume de ispite și patimi? Adeseori, un triumf fără glorie are perspective efemere. Pe scara valorilor înălțimea

morală a faptelor se măsoară cu adâncimea renunțării, cu numărul victoriilor asupra noastră înșine. E mai ușor să învingi mii de dușmani decât monștrii din propriu-ți suflet. „Ci strunesc puternic trupul meu și-l târâsc biruit“ (I Cor. 9, 27), exclamă biruitorul Pavel.

Ideia postului e înrădăcinată în firea fapturilor raționale. Tâlmăcii înțelepciunii antice, vechii semiți, harmiti, indienii și perșii își petreceau viața în abstență aspră și atmosferă de rugă către Domnul. Legea naturală le poruncea aceasta.

Astăzi, doctorii trupului recomandă postul ca o datorie eficace la vindecarea multor boale. Măsură de igienă a trupului pentru temperarea sângelui și a sufletului pentru strunirea pasiunilor. Evanghelistul doctor ne oprește să îngrășăm partea muritoare din noi. „Luați seama de voi să nu se îngreueze inimile voastre de imbuibare și de beutură și de grijile lumești“ (Luca 21, 34). Imbuibarea este un păcat contra înfrânării. Nesațiul stomacului și al inimei opresc sborul feeric al sufletului spre orizonturi divine, golindu-l de orice sevă și secându-l orice nădejde. „Nu fi nesățios, în nicio desfătare și nu te apleca la mâncări multe. Că în mâncările cele multe va fi durere și nesațiul va veni până la îngreșare. Pentru nesațiul, mulți au pierit; iar cel înfrânat își va înmulți viața“ (Sir. 37, 32-34). Viața patriarhală, atât de bogată în zile, își are temelia în ostenelele înfrânării, duse adesea până la mortificarea trupului.

Postul este un exercițiu metodic de voință, o frână morală, potolind patimile, curățind cugetele și luminându-le. Mijloc de îndreptare și ameliorare a conduitei omenești, postul cere eforturi și renunțări: victorii asupra propriului eu. În intimitatea pură a înfrânării viața interioară crește, îmbogățindu-se. Elanul de înălțare și avântul de nădejde creiază o stare de beatitudine spirituală, de largă desfătare duhovnicească. Din sclav al simțurilor, prin truda aspră a posturilor, omul devine stăpânul universului moral.

Postul este — în viața oamenilor — preludiul faptelor mari. Actele de mare însemnătate s'au zămislit în meditație și priveghere, în catacombele gândului și pelerinajul îndelungat în post și rugăciune. Eroii înfrânării: Moisi, patriarhii, prorocii, Iisus, apostolii, sfinții, și-au călît sufletele în post aspru și rugăciune adâncă, nu fără a cunoaște agonia renunțării. Și-au biruit lumea.

Profetul cu glas de leu „mânca lăcuste și miere sălbatecă“. Apostolul neamurilor „trei zile a fost fără vedere; și n'a mâncat și n'a băut“. Intreaga viață a sfinților a fost post și rugăciune. „De Dumnezeu ne putem apropia prin „post, rugăciune și plângerea păcatelor“ (Dan. 9, 4). Proorocia Ana „slujea Domnului ziua și noaptea, în post și rugăciune“ (Luc. 9, 37). Dumnezeu a

rânduit postul în rai; Mântuitorul a postit în pustie, sfînșind postul prin a Sa pildă și biruind pe diavolul. Sfântul Pavel poruncește „să ne facem cunoscuți ca slujitorii lui Dumnezeu în ostenele, în vegheri și în posturi“ (II Cor. 6, 5).

Sfânta Scriptură abundă în scene de post și rugăciune. Oamenii roși de muștrările păcatelor dobândesc ispășirea în arșița postului. La căpătâiul fiului său bolnav, David postea și se ruga; prăbușindu-se în noaptea simțurilor, mânca cenușe în loc de pâine și bea lacrimi în loc de apă; la moartea lui Abner „nu gusta pâinea sau altceva“. Proorocii, acei tâlmăci ai revelației, au trezit în sufletele norodului conștiința păcatului. În vremuri de apostazie, ciumă, foamete sau robie, ei poruncau posturi naționale. Neemeia, Daniil, Ieremia, s'au jeliuit amarnic pentru fărâdelegile poporului, ruinat de patimi. Căile Domnului sunt milă și îndurare și izbăvește pe ceice umblă în ele.

Graiurile Scripturilor ne învață cum să postim. Nu din trufie, ci din duh umilit, nu din fățarnicie, ci din sinceritatea inimei, pornește adevăratul post. „Întoarceți-vă la mine din toată inima voastră, cu postiri, cu plâns și cu jălanie. Sfâșiați inimile și nu hainele voastre“ (Ioil 2, 12-13). „Au nu știți postul care îmi place? — zice Domnul. Rupeți lanțurile fărâdelegilor, delegați legăturile jugului, dați drumul celor asupriți și sfărâmați jugul lor. Imparte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l“ (Is. 58, 6-7).

Fer. Ieronim arată zădărnicia postului fariseic. „Ce folos ai că-ți chinuiești trupul cu post, dacă inima ta se trufeste? Ce folos ai că te înfrânezi dela vin, dacă te ametești de mânie și de răutate?“

Idealul postului este ca să simți în el o necesitate a sufletului și o sinceră apropiere de Dumnezeu. Expresie a pietății și pravilă a inimei, nevoia înfrânării creiază valori de înaltă semnificație morală și spirituală.

„Încă patruzeci de zile și Ninive se va nimici“, grăia dedemult Domnul prin gura prorocului Iona. Atunci regele a poruncit: „oamenii și animalele, boii și oile, să nu guste nimic, nici să pască, nici apă să bea“ (Iona 3, 7). Și dreapta certare a lui Dumnezeu s'a schimbat în milostivire.

Acelaș glas răsună astăzi, ca un vifor apocaliptic, dela o margine la alta a pământului: „Încă ... zile și lumea se va prăpădi“. Oare un post al întregii suflări omenești nu ne-ar scăpa de pieire? „Sunăți din trâmbiță în Sion, gătiți postiri sfinte, adunați poporul, sfințiți obștea, strângeți laolaltă pe bătrâni, aduceți copiii și pruncii ce sug, să plângă toți și să zică: Milostivește-te, Doamne, către poporul tău“ (Ioil 2, 15-17).

Pr. GH. ONETIU

CONFERINȚELE PREOTEȘTI

Cuvânt fatidic cu rezonanțe adânci în sufletul noroadelor pământului, căci prin titlul de „conferințe“ se denumesc toate întrunirile dela cari așteaptă omenirea să găsească „piatra filozofală“ sau cuvântul de ordine, sub faldurile căruia să-și găsească din nou ocrotire bună-voire între popoare.

Conferința șefilor de state, a miniștrilor celor patru mari puteri aliate, conferința dela Paris, precum și a diferitelor organizațiuni a națiunilor unite, toate caută izvorul dă-tător de „pace“, din care să renască o nouă viață pe planeta noastră atât de sguduită de ultimul cataclism, deslănțuit de orgoliul unor conducători de neamuri.

Intr'o anumită măsură și conferințele preotești au acelaș țel, căci și ele caută, propovăduesc și împărtășesc „pacea“, însă nu pacea care o dă lumea, ci pacea pentru care s'a jertfit însuși Fiul lui Dumnezeu pe crucea de pe Golgota, preschimbând acest lemn atât de urgisit odinioară, în tron împăărătesc, de unde stăpânește peste Împărăția lui Dumnezeu cea necuprinsă de hotără a sufletelor. Preoții reuniți în familia tractului, trebuie să caute pacea cu Dumnezeu, cu sine însuși și cu semenii lor, împărtășindu-o în acelaș timp celor încredințați lor spre păstorire.

Cu Cel Atotputernic, preoțimea se împacă aducând jertfa cea fără de sânge în sfintele altare, slujind sfânta leturghie în sobor. Această împreună slujire și împărtășire din acelaș postir, este înălțătoare de suflete, atât pentru slujitori, cât și pentru suflete credincioșilor împreună-rugători. Pe lângă că înalță cugetele spre tronul Tatălui Ceresc, ea coboară „pacea“ cea de sus pe pământ, împăcând pe Ziditor cu zidirea sa, prin jertfa mielului, săvârșită în numele Mântuitorului de mâinile noastre păcătoase.

Cu sine și Dumnezeu, în același timp, se împacă preotul, făcându-se părtaș sfintelor taine a spovedaniei și împărtășaniei. Ca după o baie, în care ne-am curățat zgura trupului, simțim reimpărat și renăscut sufletul ce s'a curățat și întărit prin aceste două taine. Este mijlocul cel mai la îndemână, prin care un muritor se poate împăca cu Părintele Ceresc, împărtășindu-i se în acelaș

timp ca un har pacea cu sufletul său, deci cu sine însuși — restabilind astfel cumpăna cea dreaptă a conștiinței sale.

În atmosfera caldă ce o răspândește ca o vatră părintească. această reuniune a preoților, mulți pot găsi chipuri de împăcare pentru anumite situații și cu semenii lor. Cei mai tineri pot găsi sfat dela cei mai vârstnici, pentru anumite impasuri cari poate i-au descurajat, deoarece cei din urmă au trecut prin asemenea împrejurări, găsându-le deslegarea. Și cei mai bătrâni pot imprumuta, măcar ceva din idealismul clocotitor al tinerilor. Această împletire de gând, poate fi izvor de multe lucrări, devenind îndrumătoare în deslegarea multelor cimituri ale viitorului.

Praznicul luminat al sfintelor Paști, care este întruchiparea izbânzii binelui asupra celui rău și a împăcării omului cu Dumnezeu este premer de calea marelui post, pe care drumetăm acuma. Acest drum este presărat cu popasuri duhovnicești, rânduite pentru a întrema slăbiciunile noastre. Un astfel de popas sunt și conferințele preotești, unde toți trebuie să găsească pritej de reconfortare sufletească, spre a se întoarce mai îndreptați la casele lor. Aceste întruniri nu trebuie să fie numai prilejuri de tânguire deșartă asupra situației grele în care ne găsim cu toții; ci mai vărtos mijloace de mângăere și întărire pentru zilele ce vor să mai vină. Trebuie să devină prilejuri de recufegere sufletească, de îmbogățire și împărtășire a comorilor duhovnicești, din care va trebui [să împărtășească preotul și pe fiii turmei la care se va întoarce. Măsura în care va izbândi fiecare conferință în parte, va fi măsura în care fieștecare preot participant va împărtăși untul de lemn în candelă sufletului său, spre a fi „lumină lumii“ și solitor al „păcii“ în mijlocul semenilor săi, și în măsura în care va ști să propovăduiască nădejdea în zorile unor zile mai bune, pentru fiii Împărăției lui Dumnezeu încredințați lui în grijă.

Numai în acest duh vom putea aduce un folos vădit Bisericii străbune, făcând și un serviciu real „păcii“, pe care Mântuitorul dorește să o împărtășească lumii.

Preot PAVEL ȘENDREA

F. O. R. S.-ul ÎN ACȚIUNE

Sâmbătă 15 Februarie a. c. a avut loc la Facultatea de Drept Adunarea generală a Societății F. P. R. S. pe anul 1946/47. — Episcopia Ortodoxă din Cluj a participat prin P. C. Preoți: Prof. Aug. Faur, reprezentantul P. S. Episcop Nicolae, Ec. Stav. A. Svetlov, Pavel Șendrea, Virgil Șeulean și Ioan Pop, profesor.

După rugăciunea „Tatăl nostru“, cântată de corul Academiei teologice, dl R. Cărpinișanu, președintele societății, a declarat adunarea deschisă. Dl I. Răileanu, secretar, a făcut ra-

portul activității pe anul 1945/46 și darea de seamă asupra primei ședințe — de comitet — din anul 1947. Dl R. Cărpinișanu a trasat apoi, în lucrarea „Drumul F. O. R. S.-ului“, linia de conduită și de idealuri pe care trebuie să meargă studențimea ortodoxă română, astfel ca să se apropie cât mai mult de idealul desăvârșirii spirituale și morale, care este Iisus Hristos.

A urmat cuvântul Păr. Prof. I. Bunea, duhovnicul studențimii ortodoxe, care a scos în evidență impor-

tanța trăirii religios-morale pentru tineretul intelectual, în specie, cel universitar. A arătat că trăim un moment crucial pentru destinul ființei umane. Se încearcă o detașare a omului de idealurile lui metafizice și o fixare a lui exclusiv în imanent. Facând o comparație între omul tributar moralei hedoniste și utilitariste și omul ce-și rostuește viața la lumina harului ei demonstrat că statornicirea unei lumi mai bune nu se poate asigura decât prin promovarea celui din urmă. Acesta e străbătut de chemarea asemănării cu Domnul; el își face întâi rândul în compartimentul vieții sale interioare, pentru ca de aici să se reflecte și în afară, în societate. Studentul încadrat în F.O.R.S., această idee programatică trebuie s'o îmbrățișeze, modelându-și sufletul după îndreptarul binelui și adevărului, adăugând la știință și virtute.

A vorbit apoi P. C. Prot. Aug. Faur, aducând societății binecuvântarea și doririle de bine ale P. S. Episcop Nicolae. Păr. Faur a stăruit asupra importanței pe care o are acțiunea F. O. R. S.-ului, în o-

pera de spiritualizare a studenției, de imprimare în toată activitatea ei, — în timpul studiilor și apoi în societate, a pecetei trăirii și faptei creștine. Sub ea studenții vor face cu mult mai mult bine semenilor lor decât dacă s'ar dedica unei reci și exclusiviste pregătiri științifice. — Aprofundarea valorilor religios-morale ale ortodoxismului românesc și punerea lor în practică, vor face ca studenții să binemerite de la neam și biserică. Biserica invocă harul divin asupra F. O. R. S.-ului, rugându-se pentru deplina ei reușită...

Di Cărpinișanu a mulțumit Păr. Faur pentru cuvintele adresate studenților, d-sa depunând apoi demisia vechiului comitet. — Comitetul nou ales de adunare e compus, în majoritate, din membrii celui vechiu. — Fixându-se ca dată a ședinței viitoare ziua de 2 Martie 1947, ședința se încheie cu rugăciunea „Cu noi este Dumnezeu“, înălțată din inimile tuturor, pline de fior sfânt și de nădejdi neclintite pentru izbânda acțiunii de vestire și slujire a divinității...

I. RĂILEANU

PREOTUL ȘI MUNCITORIMEA

O problemă de acută actualitate pentru biserica lui Hristos este problema muncitorească, în coloratura ei de azi.

Cu toți suntem de acord, că munca a primit un nimb de sfințenie prin viața de muncă a „Dulgherului din Nazaret“ și prin învățăturile Lui, cari prețuiesc munca și o ridică de la starea de blestem a indeletnicirilor de sclavi la rostul ei de inobilare a vieții umane; și mai mult, este o atribuție a lui Dumnezeu Tatăl, când rostește: „Tatăl meu lucrează deapururi“.

Și ce muncă fără margini se desfășoară în lume! Universul o vădește într'o măsură nesfârșită. A lucra este a trăi. Munca este legea vieții. Cu cât viața este mai desăvârșită, cu atât este mai harnică. Să observăm natura: ființele inferioare nu au decât o activitate începătoare: stridiile care sunt lipite de stâncă, nu au nicio greutate de învins pentruca să-și doborândească hrana, ele se mulțumesc să o apuce când trece pe dinaintea lor. Dar îndatăce observăm animale mai desăvârșite, activitatea se manifestă mai desăvârșit.

Pasărea își clădește cuibul, își hrănește puii, merge la vânat, la pescuit, să dedă la totfelul de acțiuni pentru ași întreține viața. Albinele sunt arhitecți desăvârșiți.

În arhitectura universului și munca omului are un rost, cuprins în lozincă creștină: „muncii pentru împărăția lui Dumnezeu“, ori această zidire este cea mai desăvârșită muncă, pentrucă împărăția lui Dumnezeu este desăvârșirea, după care înseamnă omul, este cultura adevărată și veșnică și cucerirea ei este răsplata celei mai nobile munci. Adevărat, că munca cerută pentru zidirea împărăției lui Dumnezeu nu este numai cea ce orbește lumea zilelor pământene: căci: „Omul nu va trăi numai cu pâine...“

Epoca păgână avea concepția sa

despre muncă; păgâna epocă de azi îndumnezește munca, făcând din ea scop în sine. Concepția creștină despre muncă, stă la mijlocul acestor concepții; cinstește munca, dar vede în ea numai unealta aleasă, prin care omul ajunge la ținta finală. Cu această concepție omul este oprit de la căderea într'o animalică robie, în care cu fața crispată și blestemând își poartă povara muncii sale, ci muncim cu știința și siguranța, că munca noastră este anticamera împărăției unde omul se îmbracă în aureola veciniei, ca un motiv arhitectonic într'o măreață clădire.

Dacă astfel este privită munca de către creștinism, se pune întrebarea, pentru ce o parte din muncitorime privește cu atâta nepăsare, dacă nu cu o chiar vădită dușmănie spre Hristos?

Aci stă adevărata problemă a temei noastre, care ne rănește și chiar ne chină. Muncitorii se rup de Hristos, de „Fiul dulgherului“. Deși El a dat prima lege pentru apărarea muncii, când a zis: vrednic este lucrătorul de plata sa (Luca 10,7); deși religia Lui afirmă, că-i păcat, strigător la cer să oprești plata muncitorului.

Din concepția creștină asupra muncii se desprinde lămurit atitudinea și imperativul preotului față de muncitori, care a rupt legătura cu satul, s'a îndepărtat de biserică, s'a făcut surd la chemarea clopotului, la sfatul blând al părinților înțelepți și a stins de pe buze rugăciunea aprinsă în suflet de dulcea lui mamă.

Cunoscând dezastrul ce a provocat în suflete furtuna păgânătății moderne, preotul trebuie să stea senin și încrezător, înlăturând moloziurile neadevărurilor răsturnate peste casa sufletului muncitorilor. Cu vreme și fără vreme să zidească noua casă a sufletului creștin, predicând ade-

vărurile concepției creștine asupra muncii și dreptului muncitorilor.

Să ducem în mijlocul muncitorilor pe același Hristos, care înainte cu două mii de ani a coborât să învieze viața pescarilor, vameșilor și a tuturor oropsișilor sorții și i-a compătimit, i-a iubit și și-a dat viața întreagă pentru ei.

Ei au înțeles că pentru ei a ve-

nit Hristos și și-au dat Lui inimile. Din aceasta împreunare s'a născut o nouă lume, care a adus splendide roduri, dar una mai este datoare: să deslege cea mai grea problemă, cea mai acută criză, care ne rupe lumea în două: să evanghelizeze pe cei ce încă nu cunosc lumina Evangheliei.

N. Radu

CRONICA EVENIMENTELOR

EXTERNE

Ajutorul american va sosi în 10 zile la Constanța. Președintele Truman a anunțat că cele 7000 tone de alimente care vor fi trimise prin intermediul Crucii Roșii americane populației înfometate din Moldova, vor sosi în zece zile în portul Constanța. Valoarea acestor alimente este de 3 milioane și jumătate dolari. Ajutoarele alimentare se compun în cea mai mare parte din lapte condensat și fasole.

Președintele a cerut ca distribuția alimentelor să se facă fără deosebire de religie, rasă sau clasă socială.

BISERICESTI

Vizitație canonică la Aiud. Duminecă 16 Febr. a. c. P. S. S. Episcopul Nicolae a sosit la Aiud, unde avea de gând să săvârșească sf. liturghie în capela penitenciarului.

Sf. liturghie a fost săvârșită de P. S. Sa — încunjurat de un sobor de preoți în frunte cu P. C. prot. Iosif Pop — în biserica parohială, arhiplină de credincioși. Răspunsurile au fost date de corul parohial, frumos, îngrijit. După sf. slujbă P. S. Sa a rostit predica în legătură cu textul sfintei evanghelii.

După masă P. S. Sa a făcut Vercernia și a predicat la Sanatorul TBC din localitate, împărțind bolnavilor cărți și icoane.

Conferințele din Postul Mare. Soc. Națională a Femeilor Ort. Rom. filiala Cluj, în colaborare cu F.O.R.S.-ul urmând tradiției din anii trecuți organizează un ciclu de conferințe cu caracter religios în primele cinci Dumineci din Postul Mare, după următorul program:

1. Duminecă 2 Martie a. c., P. S. Episcopul Nicolae: Ortodoxia și viața internațională.

2. Duminecă 9 Martie c. Di Prof. I. Crăciun: Religia în concepția vremilor noi.

3. Duminecă 16 Martie c. Di Prof. Romul Cădea: Constantin cel Mare.

4. Duminecă 23 Martie c. Di Prof. Eug. Speranția: Comuniunea spirituală a omenirii.

5. Duminecă 30 Martie c. Di Prof. Romul Vuia: Popor și Religie.

Conferința P. S. S. Episcopului Nicolae se va ține în sala cea mare a Colegiului Academic, iar ale celorlalți conferențieri în sala „Vasile Părvan“ dela Universitate. Conferințele încep la orele 12 a. m.

Duminecă la 2 Martie a. c. Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae, va servi în Catedrală Sf. Liturghie, înconjurat de marele sobor.

Congresul dela Amsterdam. I. P. S. Sa Arhiepiscopul Damaschin al Bisericii Ortodoxe din Grecia a primit o delegație a comitetului central al mișcării ecumenice cu sediul în Geneva, care a invitat Biserica ortodoxă a Greciei să participe în 1948 la *marele Congres creștin*, ce se va ține la Amsterdam. Înaltul Ierarh al Bisericii a primit invitația.

„Duminea Bolnavilor“. Încă din 1926 Sf. Arhiepiscopie a Sibiului a dat Duminecii a II-a din Postul Paresimilor „Duminea Bolnavilor“, cu nobilul gând de a stărni în conștiințele creștine interesul și ajutorarea celor în suferințe.

Roadele acestei acțiuni binecuvântate s'au verificat pe teren și nu peste mult vom putea lua cunoștință de ele.

BIBLIOGRAFIE

LUMINA SATELOR ȘI CALEA MÂNTUIRII.

Nimic nu ajută pe preot mai mult în opera misionară pe care e chemat s'o împlinească în mijlocul popoului decât o carte sau o gazetă bună. Din pricina greutăților de tipar, cărțile de educație religioasă sunt tot mai rare prin vitrinele librăriilor. Cu atât mai mult ne bucurăm însă de regulata apariție a celor două săptămânale religioase populare: *Lumina Satelor* dela Sibiu și *Calea Mântuirii* dela Arad. Cei mai iscuși purtători de condeiu din jurul luminaților ierarhi — I. P. S. Mitropolit Nicolae și P. S. Episcop Andreiu — se ostensesc întru chibzuila alcătuire a celor două foi populare, cari duc, în fiecare săptămână, cuvântul Evangheliei în casele creștinilor.

Frații preoți să recomande păstorii lor *Lumina Satelor* dela Sibiu și *Calea Mântuirii* dela Arad.

PENTRU TRANSILVANIA.

De curând mi-a căzut în mână cartea d-lui Vasile Netea: „*Pentru Transilvania*“ (în 2 volume).

Această carte a avut darul a mă edifica complet asupra luptei dusă de către refugiați, în timpul dictaturii.

Deși cartea a apărut cu mult mai înainte și — desigur — asupra ei vor fi poposit condeie inspirate, pentru a-i evidenția valoarea literară și mai ales... documentară, nu de puțem stăpâni năvalnica pornire launtrică de a poposi și noi câteva clipe asupra acestei cărți, pentru a-i arăta semnificația... istorică.

Noi ne apropiem de filele calde ale acestei cărți mai mult cu... inima.

Cu inima unui ardelean, care a trăit intens cumplita dramă a refugiului, a războiului și — mai ales — a prizonieratului.

Din paginile acestei cărți am constatat că: duhul Ardealului nu a îngenunchiat, nu a capitulat, nu s'a frânt, nu a renunțat la luptă; că a stat mereu la datorie, că a stat mereu pe metereze, cu sabia ascuțită a condeiului; că Ardealul nostru drag, Ardealul milenarelor noastre suferințe, nu s'a desmințit nici de data aceasta; că, fiii lui, alungați dela căminuri, au găsit țaria morală și spirituală de a duce — mai departe — lupta pentru „a doua desrobire“.

Cartea d-lui Vasile Netea a țâșnit din aceeaș dârzenie dacă (transilvană) din care au fișnit capodoperile marilor vizionari ardeleni și se situează pe linia de foc a luptei pentru libertate și dreptate, pentru care au militat ardelenii, un mileniu.

Cartea d-lui V. Netea are o forță interioară extraordinară. Lectura ei dinamizează, galvanizează, fortifică; mai mult chiar, determină atitudini, acțiuni.

În paginile acestei cărți, autorul, reinvie: oameni, fapte, idei, frământări sociale, înclăștări, răsmerițe; reactualizează — dintr'o acută necesitate națională — toate momentele glorioase, luminoase din istoria sbuciumatului nostru Ardeal. Și face lu-

crul acesta din nevoia — nemărturisită — de a alimenta nădejdi, de a aprinde credințe, de a fortifica voințe, de a urni la faptă.

Această carte — prin viața trepidantă, prinsă în filele ei viață trăită a avea cândva — capătă caracter de document; deci are o valoare istorică, pentru că, la un moment dat — când Ardealul a fost în pericol — ea a fost o armă de luptă, pentru întregul neam valah și rămâne o armă de luptă (nobilă, cinstită, dreaptă) și pentru viitor.

Din cauza multiplicității problemelor desbătute, cartea nu poate fi rezumată. De altfel nici nu am urmărit lucrul acesta. Cartea se cere citită, în întregime; se cere — mai ales — trăită, pentru că ea ȳdă țarie, dă putere, dă viață, înalță, purifică. Înobilitează.

Cartea aceasta este o oază, în care sufletele noastre — înspăimântate de marasmul din jurul nostru, găsesc apa vie a credinței în drepturile noastre imprescriptibile asupra Ardealului, în puterea de viață a neamului nostru, de pe plaiurile Ardealului nostru drag și scump.

Cartea domnului V. Netea mi-a adunat gândurile risipite, mi-a reînviat idealurile ofilite; mi-a răscolit vrerile amorțite.

Mihail Moldovanu-Delamureș

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 716/1947.

Circulară

către P. C. Protopopi tractuali și Cucernicii Preoți

Aducem la cunoștința tuturor preoților din cuprinsul Eparhiei noastre, că pentru conferințele protopopești de primăvară, care trebuiesc ținute în decursul postului mare, după posibilități — până la Dumineca Floriilor inclusiv, s'au fixat următoarele subiecte:

I. *Conștiința preotească* și asalturile vieții lumești asupra preotului.

Trebuie să se arate atitudinea preotului conștient în fața problemelor diferite ce ni le pune astăzi viața și chipul în care poate să-și păstreze preotul, autonomia sa de origine divină în fața greutăților economice, sociale și de altă natură, chiar dacă prin ținuta sa nu va putea mulțumi decât o parte, din cele ce sunt cerute dela el de către semenii săi. Acest lucru nu înseamnă o renunțare, sau poate cum cred unii chiar o flagelație, ci dimpotrivă un echilibru statornic în mijlocul atâtor prăbușiri de valori morale, economice etc.

II. *Din Câmpul Misionar.*

În ce măsură se simte, din partea preotului de enorie, lipsa unui ajutor din vecinătate, sau dela Centrul Eparhial și felul în care ar fi de dorit să activeze. (Mijloacele cele mai potrivite vremurilor de azi).

Toți C. Preoți sunt obligați a trata aceste subiecte, încercând să pună în tratare cât mai mult din personali-

tatea lor, plasând pe cât se poate toată tema în lumina particulară locului, unde slujesc Celui Atotputernic.

P. C. Păr. Protopopi tractuali sunt invitați să fixeze din vreme termenul pentru conferință, iar C. Preoți vor trebui să prezinte lucrările scrise cu cel puțin 8 zile înainte de data conferinței.

Conform tradiției, se pot trata cu prilejul conferințelor protopopești și alte subiecte de interes local.

Insistăm, ca sfintele taine, a mărturisirii și împărtășaniei, pietrii de temelie ale sfintei noastre Biserici, să fie administrate de preoțimea noastră și să se facă însăși părtaşă la ele, în așa chip, ca să făurească din aceste acte cea mai sfântă propovăduire pentru fii păstorii de ea.

Cluj, la 18 Februarie 1947.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

No. 1252/1947.

Circulară

Către toți P. C. Părinți Protopopi și C. Preoți din cuprinsul Eparhiei Clujului.

Aflându-ne din nou pe calea marelui post, premergător al praznicului Învierii Domnului, înnoim îndemnul nostru de totdeauna cu privire la serviciile Dumnezeiești din acest răstimp, rânduite de sf. noastră Biserică drept mijloace de reculegere și umilință pentru fiii dreptmăritori, atât de încercați de evenimentele ultimilor ani.

Disponem deci pentru toate bisericile din Eparhie, următoarele:

1. În toate zilele de Miercuri și Vineri se se va sluji sfânta liturghie

a darurilor înainte sfințite, iar după masă Miercurea Acatistul Maicii Domnului, iar Vinerea Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos. Credincioșii vor fi îndemnați să se mărturisească și să se împărtășească la aceste sf. liturghii precum și la sf. liturghie din Dumineci.

2. În Sâmbetele sfântului post rânduite pentru pomenirea morților, se vor pomeni și eroii căzuți pe câmpurile de luptă pentru desrobirea neamului, apărarea patriei și slava sfintei noastre Biserici.

3. Miercurea și Vinerea din săptămâna 5-a, se vor ținea priveghe-rile prescrise. (Deniile).

4. În săptămâna Sfintelor Patimi se va oficia în fiecare zi, cu toată evlavie și punctualitate, slujbele prescrise pentru aceste zile de adâncă reculegere sufletească.

5. P. C. Părinți Protopopi sunt stăruitor invitați să supravegheze executarea acestor dispozițiuni, raportându-ne cazurile de neglijență pentru a fi sancționate.

Cluj, la 22 Febr. 1947.

NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar eparhial

No. 1104/1947.!

Circulară

Prea Cucernicii Protopopi sunt invitați să ne trimită până la data de 25 Martie a. c. un tablou pe parohii al tuturor sectarilor din protopopiat, ca să putem lua măsurile necesare, pentru combaterea lor.

Cluj, la 24 Februarie 1947.

NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar eparhial

Nr. 652/1947.

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhie

Având în vedere că stocul de hârtie pe care-l avem este foarte redus, iar prețul hârtiei ce trebuie să cumpărăm acum, este foarte urcat, dispunem pentru a evita corespondența între noi și oficiile protopopești și între acestea și oficiile parohiale, ca toate circularile care vor fi publicate în „Renașterea“ să fie înregistrate în Registrul de esibite și rezolvate imediat.

Oficiile parohiale nu vor mai aștepta alte comunicări din partea oficiilor protopopești și rezoluțiile care trebuie date, vor fi trimise acestora, cari centralizându-le ni le va trimite nouă.

Cheltuelile cu urzoriile ce vor fi necesare ca oficiile protopopești să le facă unor preoți cari nu răspund la timp, se vor calcula și vor fi plătite de cei neglijenți, comunicându-ni-se și nouă, ca în cazuri mai grave, să luăm măsuri pentru curmarea răului.

„Renașterea“ merge la fiecare oficiu protopopesec și parohial direct, în fiecare săptămână. Va fi cetită cu atenție și partea oficială. P. C. Păr. Protopopi cu ocazia vizitațiilor vor cerceta dacă circularile publicate în „Renașterea“ au fost înregistrate la timp sau nu.

Cine nu primește Renașterea regulat va aviza redacția imediat. Scuze cu motivul că nu a primit foaia nu se vor lua în considerare.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 5 Februarie 1947.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 1114/1947.

Comunicat

Este de dorit ca odată cu conferințele preoțești de primăvară, să se reactualizeze, problema Asociației Preoțești Andrei Șaguna.

P. C. Părinți Protopopi și C. Preoți sunt invitați pe această cale să reorganizeze cercurile și despărțămintele Asociației preoțești, pentru a începe o nouă activitate în Ogorul Domnului, raportându-ne asupra situației.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 19 Februarie 1947.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 711/1947.

AVIZ

Juriul de judecată al Mănăstirii Agafton din județul Botoșani a exclus din monahism pe maicile Cornelia Glavan, Cornelia Bunduc, Epifania Eremia și pe Tasofora Pahomia Verdeș.

Dacă s'ar abate pe la mănăstirile noastre de maice să nu fie primite.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 5 Februarie 1947.

Vicar episcopesc: Secretar eparhial:
Dr. V. Sava C. Hașcău

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de preot-paroh în parohia ortodoxă română din Stănceni, protopopiatul Reghin, județul Mureș se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în „Renașterea“ organul oficial al Eparhiei ort. române de Cluj.

Veniteile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială în natură.
2. Salar dela Stat conform calificației personale a candidatului.
3. Porțiune canonică în estindere de 15 jughere, din care 1 $\frac{1}{2}$ jug. grădină, iar restul pământ arător și cositor. Apoi usufructul de pășunat pe un teritor de 80 jughere pădure-pășune.
4. Una ferdelă de porumb sfărmat de fiecare păreche cununată, fie în natură fie în bani la prețul zilei — văduvii și văduvele plătesc numai jumătate.
5. Stola obicinuită.
6. Relut de lemne de focărit.

Consiliul parohial ortodox român din Stănceni.

Pr. Ioan Sălăgean
adm. ppresb.

Nr. 905/1947. Aprobat.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 12 Februarie 1947.

NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar

AVIZ

Concursul repetit pentru întregirea postului de preot-paroh în parohia Chintelnic, protopopiatul Bistrița, a fost publicat în „Renașterea“ nr. 7-8 dela 16 Febr. 1947.

Consiliul Eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj